

Сравнително-правен анализ на статута на **историческите** превозни средства в **ЕС** и извън него

часть III

автор Галина Николова

Продължаваме да ви запознаваме със законодателството, свързано с историческите превозни средства на различни държави. В предходната статия анализирахме законодателството на Португалия и Испания, а за този брой оставихме другите две средиземноморски държави: Италия и Гърция.

Одобреният със законодателен указ от 1992 г. Кодекс за движение по пътищата регулира движението по пътищата на Република Италия и транспортната дисциплина като глава III разглежда превозните средства. Съгласно чл. 60 превозните средства с исторически и колекционерски интерес са с нетипични характеристики. За да се приеме, че дадено превозно средство представлява интерес за техническото и културното наследство, трябва да отговаря изцяло на следните изисквания: да е пътно превозно средство с механично задвижване, да са изминали 30 години от датата на производството му, да се съхранява и да се поддържа в оригиналното му състояние, да не се ползва за ежедневни нужди. Удостоверенията за исторически и колекционерски статут, както и удостоверение за идентичност на превозните средства се издават от Automotoclub Storico Italiano (ISA). В съответствие с устава му и по препоръка на FIVA клубът води регистър на превозните средства, които са получили сертификат. Други такива регистри са: Storico Lancia, Italiana Fiat, Italian Alfa Romeo, Storico FMI. Само превозните средства, които са вписани в тези регистри са исторически превозни средства. В регистрите за исторически и колекционерски превозни средства се съдържа информация за собственика, датата на първа регистрация, ако има такава, или датата на производство, общи и идентификационни данни на превозното средство, техническите му характеристики, информация за всички сменени части, които не отговарят на оригиналните. Информацията от регистъра съставлява първата част от сертификата за превозното средство с исторически и колекционерски интерес. След обследване от сертифициран експерт и потвърждение на информацията, подадена от собственика, се издава удостоверение за идентичност и удостоверение за исторически и колекционерски статут. Като изключение от предписанието вписване в регистрите се допуска и за превозни средства, които са между 20 и 29 години от датата на производство, ако покриват останалите три характеристики.

Те се определят като превозни средства с потенциален исторически интерес.

За да се движат по пътищата на Италия историческите превозни средства на първо място трябва да са вписани в някой от регистрите. Освен това се изисква да притежават и разрешително за движение, издадено от компетентен орган. Това се случва, когато съответното превозно средство ще участва в събитие или мероприятие, свързано с историческите превозни средства. Разрешава се то да стигне на собствен ход до мястото на събитието. Организаторът предварително подава до отдел „Сухопътен транспорт“ списък с всички участници и маршрута, по който ще се движат. От отдела издават разрешително, което е за определен срок. В него се описва подробният маршрут на движение и максимално разрешената скорост за съответното превозно средство. Освен разрешителното за движение е необходимо собственикът да носи със себе си: удостоверение от регистъра, в който е вписано превозното средство, удостоверение за историческо и колекционерско превозно средство, свидетелство за регистрация. Ако превозното средство е предоставено за ползване към пакета с документи трябва да се добавят и данни на собственика му.

Чл. 63 от Закон 342/2000 г. освобождава историческите и колекционерските превозни средства от данък за моторните превозни средства. Все пак е предвидено, че когато се ползват обществените пътища за придвижване в описаните по-горе случаи, собственикът заплаща еднократно такса за движение на моторно превозно средство.

Превозните средства с исторически и колекционерски интерес преминават на технически преглед на всеки две години. Подлежат на същите проверки, както и другите автомобили. Техническата проверка се извършва от органите на Гражданската моторизация или определени от нея такива. Освободени са от проверка на вредните емисии на изгорелите газове превозните средства, чиято дата на производство е преди 4 август 1971 г. и са оборудвани с инжекционен двигател, както и тези с дата на производство преди 1 януари 1980 г. и са оборудвани с двигател с компресионно запалване.

Благодарение на дългогодишната работа на Automotoclub Storico Italiano законодателят приема

актуализация на закона, регулиращ техническите прегледи на превозните средства в частта му, касаеща историческите превозни средства. От 6 декември 2022 г. превозните средства, които представляват исторически и колекционерски интерес и са произведени преди 40 и повече години, преминават технически преглед на всеки 5 години. На „Auto d'Erosa“ не се извършва тест на спирачната система, както при другите автомобили, поради опасност от нанасяне на повреда. Тестът на процеса на спиране се извършва чрез GPS, при движение на превозното средство с най-малко 40 км/ч, като следва да се постигнат определени стойности на отрицателно ускорение.

Във връзка със споразумението за ограничаване на вредните емисии законодателят в Италия дава възможност на общините сами да определят режима на движение и престой на историческите превозни средства на тяхна територия. Областите Ломбардия, Венето, Тоскана, Модена и Триест разрешават движение без ограничение на всички автомобили, притежаващи сертификат за превозно средство с исторически и колекционерски интерес. Собствениците на исторически и колекционерски превозни средства ползват отстъпки при сключване на застраховка гражданска отговорност. Всяка застрахователна компания, работеща на територията на Италия, може свободно да определя пакетите и цените за застраховане на превозните средства със сертификат за исторически и колекционерски интерес.

До края на 2021 г. в нашата южна съседка Гърция нямаше закон, който да признава спецификата

на историческите превозни средства и да облекчава собствениците им. Те се приемаха за превозни средства като всички останали и за да им се разреши да се движат по пътищата беше необходимо да са заплатени данъците, таксите и застраховките, да са преминали режим на регистрация и технически преглед, както всички превозни средства.

На 5 ноември 2021 г. е приет нов закон, който съдържа част относно историческите превозни средства. Той влезе в сила от пролетта на настоящата година. Законът приема, че превозните средства с исторически интерес са част от националното и световното културно наследство и тяхната роля е да го популяризират със своята историческа и естетическа стойност. Регулира класификацията на историческите превозни средства, техният статут и съответните процедури, отнасящи се за регистрацията и режима им на движение.

Оторизиран орган, отговарящ за характеризирането и за издаване на сертификат за превозно средство с исторически интерес, както и сертификат за съответствие на превозното средство от исторически интерес, е органът, който е определен от FIVA, FIA, FIM и Министерството на националната отбрана. FIVA, FIA и FIM посочват като свои оторизирани органи за територията на Гърция: Федерацията по моторни спортове на Гърция, Федерацията по мотоциклети на Гърция, Гръцката федерация на приятелите на стари автомобили и мотоциклети E.O.FIL.P.A.

Превозно средство от исторически интерес е всяко превозно средство, което: е на възраст най-малко

30 години или са минали поне 30 години от датата му на производство, неговият оригинален вид е исторически запазен и се поддържа в първоначалното му състояние, не е претърпяло съществена промяна в техническите характеристики на неговите компоненти и техническите му спецификации отговарят на международните разпоредби, определени от FIVA, FIA, FIM и Министерството на националната отбрана. За да се движат по обществените пътища историческите превозни средства трябва да имат издаден лиценз в съответствие с чл. 88 и чл. 90 от Кодекса за движение по пътищата и да притежават изискуемите регистрационни документи и регистрационни номера.

Регионалните служби за транспорт и съобщения на страната отговарят за регистрацията на превозни средства от исторически интерес в Регистъра на лицензите за движение на превозни средства на Министерството на инфраструктурата и транспорта и за предоставянето на свидетелства и регистрационни номера на историческите превозни средства. Данните за представляващи исторически интерес превозни средства се вписват след като собственикът представи доказателство, че превозното средство се характеризира като историческо превозно средство, съответния сертификат, издаден от оторизиран орган. Изисква се превозното средство да е заличено от Регистъра на превозните средства на Министерството на инфраструктурата и транспорта.

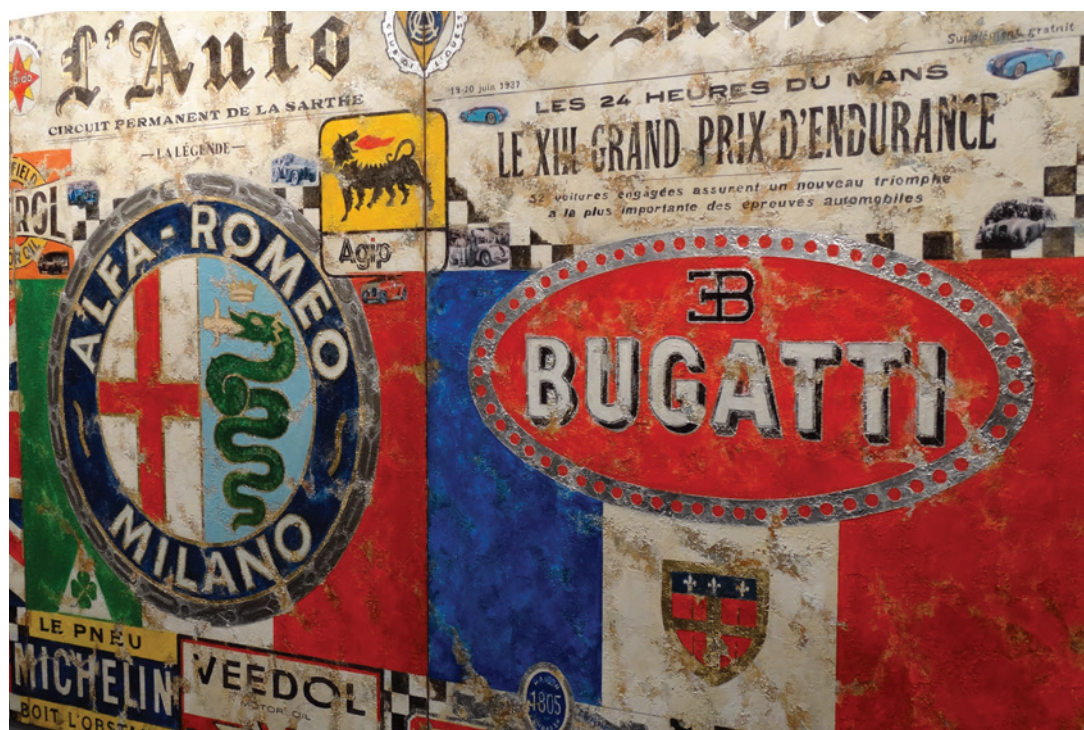
На собственика на превозно средство от исторически интерес, след като е подал заявление до служба по транспорта и съобщенията, се издава

регистрационен формуляр и чифт регистрационни табели за превозно средство с исторически интерес. Табелите са с бял фон и сини елементи, съдържат буквите „IO“ следвани от петцифрен номер. За мотоциклетите табелите съдържат само буквата „I“ и четирицифрен номер.

Първоначалният лиценз за движение на превозните средства от исторически интерес се издава за срок от две години. Собственикът трябва да следи срока и преди неговото изтичане да подаде документи към компетентната служба, която е издала първоначалния лиценз, за да се издаде нов. Новият лиценз е със срок от пет години.

Превозните средства и мотоциклети с исторически интерес трябва да преминават годишен технически преглед. Моторните превозни средства от исторически интерес, които не са проектирани и конструирани за превоз на пътници и са с голяма историческа и културна стойност са освободени от преминаването на годишен технически преглед. На тях им се разрешава да се движат при изключителни обстоятелства.

Превозни средства с исторически интерес могат да се движат по изключение в централните зони с ограничен достъп съгласно ал. 6 от чл. 52 от Кодекса за движение по пътищата, както и в изключения от чл. 88 и чл. 90 само с цел участие в разрешено събитие в съответствие с чл. 49 от Правилника за движение на превозни средства, което се извършва на гръцка територия от организаторите на събития за исторически превозни средства. Водачът и превозното

средство трябва да притежават кумулативно: валидно свидетелство за управление и доказателство за застраховка гражданска отговорност, сертификат за историческо превозно средство, предоставен от всеки един от оторизираните органи, удостоверение от организатора, в което се посочва лицензираното разрешение за събитието, датата на събитието и продължителността му. Движението на превозното средство, съгласно горното, може да се осъществи два дни преди началото на събитието и един ден след изтичането му.

Разрешение за движение на превозното средство от исторически интерес се издава и за нуждите му от посещение на сервиз за ремонт или поддръжка. Водачът трябва да притежава всяко подходящо доказателство, като фактура, или друг легален документ за извършване на съответната услуга, с отбелязан ден на влизане и излизане на превозното средство от сервиза.

